

výpravně odevzdáno zboží a byl-li odevzdán nákladní list. Zásada vyslovená tam podle § 61 dopr. ř. platí i pro souzený případ, poněvadž ustanovení §§ 1—3 čl. 53 žel. přepr. ř., podle něhož jest souzený případ posuzovati, jsou shodná s ustanoveními odst. 1—3 § 61 dopr. ř. Po této stránce nebyl názor odvolacího soudu správný. Než otázka, zda přepravní smlouva byla sjednána teprve orazítkováním nákladního listu a zda v době škodné události nebyla ještě přepravní smlouva prokazatelně sjednána, jest pro posouzení sporné věci nerozhodná. Byloť zjištěno, že podle nákladního listu byl předán k dopravě traktor ve váze 2170 kg. Podle ustanovení § 48 lit. a) nákladního tarifu, sešit první, platného od 1. ledna 1930, jest odesílatel povinen nakládati a příjemce povinen vykládati zásilky vážící více než 500 kg a dráha jest oprávněna přepravovati autotraktory na otevřených vozech. Navrhl-li tedy odesílatel v nákladním listu naložení do uzavřeného vozu a poznamenal-li v něm, že dráha naloží traktor sama, nemá tato poznámka v souzeném případě žádného významu (čl. 48 § 3 žel. přepr. ř.) a nebyla sjednána přepravní smlouva již převzetím nákladního listu, když nebylo podle ustanovení čl. 58 § 1 žel. přepr. ř. prokázáno, že byla mezi odesílatelem a železnicí sjednána a do nákladního listu pojata zvláštní dohoda o tom, že zboží má naložiti železnice. Než ani tehdy, kdyby se mohlo míti za to, že přepravní smlouva byla v souzeném případě sjednána již převzetím nákladního listu, že naložení provedla dráha sama a že teprve po převzetí traktoru k přepravě povstal na něm požár, neručila by dráha za vzniklou tím škodu, poněvadž k přepravě podaný traktor byl byl postříkán olejovým mazem a nádrž od benzínu nebyla zcela vyprázdněna. Bylo jej tedy považovati za hořlavý a nebezpečí požáru vydaný předmět a v takovém případě platí podle čl. 90 § 3 žel. přepr. ř. domněnka, že škoda za přepravy mohla vzniknouti z příčin v čl. 90 § 2 lit. d) žel. přepr. ř. uvedených a že z nich také vznikla, když žalobkyně nedokázala opak.

Čís. 14955.

Potvrdil-li pojistník podpisem pojišťovacího návrhu, že mu byly před podpisem odevzdány všeobecné i zvláštní pojišťovací podmínky u pojišťovny platné, projevil tím souhlas, by tyto podmínky staly se částí pojišťovací smlouvy.

(Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I 699/34.)

Žalující pojišťovna tvrdí, že na základě pojišťovací smlouvy proti zákonné ručební povinnosti žalovaného (autodopravce) likvidovala zaň škodní případ a vynaložila k účelu tomu mimo částku, k jejíž náhradě byla povinna, ještě další částku 2.364 Kč 55 h, kterou byl povinen žalovaný dle smluvních pojišťovacích podmínek, po případě dle vládního nařízení č. 156/27 Sb. z. a n. hraditi ze svého. Dále tvrdí, že není žalováno ze smlouvy pojišťovací, nýbrž podle § 1042 a násl. obč. zák. Podle pojistných podmínek jest povinen žalovaný zaplatiti žalující mimo

10% participaci na škodné částce i 2% zákonný poplatek kolkový v částce 360 Kč 68 h, který byl povinen sám ze svého dle § 1426 obč. zák. hraditi, takže tento poplatek vynaložila žalující právě tak, jako ostatní zažalované částky, místo něho. Žalující dále tvrdí, že útraty sporu, t. j. právního zastoupení a znalečné jsou ve smyslu pojišťovacích podmínek právě tak škodou z nehody vzniklou, jako náhrada škody sama, a konečně tvrdí, že žalovaný potvrdil příjem všeobecných a doplňovacích podmínek před podáním návrhu podpisem na pojišťovacím návrhu. Poněvadž žalovaný odmítá zaplacení zažalované částky, domáhá se žalující jejího zaplacení žalobou. P r v ý s o u d žalobu zamítl maje za to, že žalobní nárok podléhá tříletému promlčení a jest promlčen. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Žalující opírá žalobní nárok o ustanovení § 1042 obč. zák. a nikoliv o pojišťovací smlouvu a dlužno proto jen zkoumati, zda tomu tak, ježto nárok dle § 1042 obč. zák. podléhá obecnému 30letému promlčení (§ 1479 obč. zák.). Žalující vyplatila v r. 1926 a 1927 celou náhradu i s příslušenstvím, takže částka zažalovaná jako 10% kvota na žalovaném požadovaná jest správně počítána. Dle § 6 dodatečných ustanovení k všeobecným podmínkám pojistník nese při škodách z každé poskytnuté náhrady škody i ze všech útrat 10% ze svého (§ 6 odst. 3 všeob. poj. podmínek). Tvrzení žalovaného, že mu dodatečná ustanovení nebyla předložena před podpisem návrhu, neobstojí jednak proto, že z návrhu zřejmo, že žalovaný potvrzuje před podáním návrhu odevzdání všeobecných a doplňovacích podmínek, a jednak proto, že již § 6 odst. 3 všeob. poj. podmínek má ustanovení takové i ohledně všech placených útrat. Dle toho jest žalovaný povinen ze všech částek žalující z důvodu škodné události placených nahraditi jí 10%. Jde o nárok dle § 1042 obč. zák., neboť žalující má nárok na 10% náhradu, jak dle § 6 dodatečných ustanovení, tak i dle nařízení čís. 156/27 Sb. z. a n. Spočívá tudíž nárok její na předpisu zákona, jak to předpis § 1042 obč. zák. vyžaduje, a je zjištěno, že dotýčný náklad byl učiněn žalující a to za žalovaného, neboť žalující dle zákona platiti měla sama pouze 90% z důvodu pojištění, kdežto zbylých 10% nésti musí sám žalovaný. Že celá náhrada byla vyplacena poškozenému přímo žalující, jest nerozhodno, neboť tím žalující nároku ze zákona jí patřícího se nevzdala a naopak žalovaného již dne 25. května 1927 o zaplacení 2.364 Kč 55 h upomínala. Jde proto o nárok ve smyslu § 1042 obč. zák. a následkem toho, poněvadž nezáleží na tom, na jakém právním důvodu nárok ten spočívá, mělo býti žalobě vyhověno, ježto nárok takový podléhá promlčení nikoli tříletému, nýbrž dle § 1479 obč. zák. třicetiletému a lhůta ta vzhledem k tomu, že nárok vznikl teprve nejdříve v roce 1926, dosud neuplynula. Námitka promlčení žalovaným vznesená není dle toho oprávněna.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod kusosti řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.) není proveden výtkou, že se odvolací soud nezabýval dovolatelovými námitkami, že

všeobecné pojišťovací podmínky a dodatečná ustanovení k nim neznal v době podpisu pojišťovacího návrhu, že mu nebyly přečteny, že je ani sám nečetl, a že žalobkyně by mohla žádati jen 10% kvotu z částky 13.000 Kč. Nezáleží ani na tom, že odvolací soud neprovedl důkazy prvním soudem nepřipustěné o oněch skutkových tvrzeních a námitkách. Neboť žalovaný výslovně připustil v řízení v první stolici, že podepsal pojistný návrh. Potvrdil-li v něm, že mu před podáním návrhu byly odečteny všeobecné a doplňovací zvláštní pojišťovací podmínky u společnosti platné, jest tím podán podle § 294 c. ř. s. úplný důkaz, že prohlášení to pochází od něho. Tím projevil žalovaný souhlas (§ 869 obč. zák.), aby se všeobecné a zvláštní pojišťovací podmínky staly součástí smlouvy. Tomu nebrání, že mu nebyly přečteny a že je sám také nečetl, neboť, souhlasil-li s nimi, nepokládá za nutné obeznámiti se s jejich obsahem, nelze z toho vyvoditi, že pro neznalost obsahu smluvních podmínek neodpovídal projevený souhlas jeho skutečné vůli, a nejde o žádné nedorozumění, neboť rozhodným jest, že výklad vůle žalovaným skutečně projevené, jaký jí dal odvolací soud, jest důsledný podle rozumového nazírání každé třetí neobmyslné osoby, tudíž s hlediska objektivního. S právního hlediska (§ 503 č. 4 c. ř. s.) posoudil odvolací soud věc správně, uznal-li, že jde o nárok podle § 1042 obč. zák., jenž podléhá třicetiletému promlčení podle § 1479 obč. zák. Neboť podle plenárního rozhodnutí č. 10632 Sb. z. a n. lze se z důvodu § 1042 obč. zák. domáhati náhrady nákladu, k němuž jiný byl povinen z jakéhokoliv právního důvodu. Žalovaný byl povinen nahraditi poškozenému celou škodu, ať podle zákona o provozu silostrojů anebo podle občanského zákona, nehledíc na výšku příslušející mu pojistné hodnoty. A pojišťovna plnila placením přímo poškozenému svou povinnost plynoucí ze smlouvy jen do výše, k níž se zavázala pojistníkovi pojišťovací smlouvou. Pokud plnila poškozenému nad to, neplnila tím již svůj smluvní závazek oproti pojistníkovi, nýbrž plnila dobrovolně to, co by pojistník (žalovaný) sám ze zákona povinen plniti poškozenému, a žádala-li to zpět, nežádala to na základě pojišťovací smlouvy, poněvadž tato neobsahuje ustanovení, že pojistník jest povinen vrátiti pojišťovně to, co plnila poškozenému nad svou smluvní povinnost.

Čís. 14956.

Pojištění smluvní.

Zásada odstavce třetího § 133 poj. ř. týká se jen vnitřního poměru mezi pozůstalostními zájemci (dědici a věřiteli pozůstalosti); pro otázku, zda pojistitel jednal při výplatě pojistky obmyslně, nepřichází v úvahu.

Mezi předpisem § 133 (3) a dosavad neúčinným předpisem § 151 poj. ř. není rozporu.

Pojistka jest legitimačním papírem a zní-li na doručitele, jest pojišťovna (plátce) povinna dbáti při její výplatě péče řádného kupce.

Uznání pravosti pohledávky vůči nepoctivému postupníku není účinné a netvoří samostatný zavazovací důvod.

(Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I 742/34.)